

उपस्थितः कौसल्यार्थसाधने हृदयेनसावधानः त्वत्समीपेस्थितोवा ॥ उपस्थितमितिपाठेतत्कालोचितसांत्वमित्यर्थः अनर्थकं फलरहितं ॥ सांत्वं प्रियवचनं त्वयिप्रयुं
जानः अर्थेन राज्यरूपेण कौसल्यामेव योजयिष्यतीत्यन्वयः ॥ २५ ॥ कौसल्यार्थप्राप्त्यर्थमेव तेनोपायांतरमप्यनुष्ठितमित्याह ॥ अपवासेति उद्वास्येत्यर्थः ॥ काले
अन्यत्रोपसंक्रमणकालार्हे ॥ कौल्यइतिपाठःकुलक्रमागतइत्यर्थेआर्षः ॥ २६ ॥ आत्मनोहितेच्छया त्वयामात्रेव भोजनदानादिना पोषितः ॥ आशीविषइव क्रूरः शत्रुः

उपस्थितःप्रयुंजानस्त्वयिसांत्वमनर्थकं ॥ अर्थेनैवाद्यतेभर्ताकौसल्यांयोजयिष्यति ॥ २५ ॥ अपवाद्यतुदुष्टात्माभरतंतवबंधुषु ॥ का
ल्पस्थापयितारामंराज्येनिहतकंटके ॥ २६ ॥ शत्रुःपतिप्रवादेनमात्रेवहितकाम्यया ॥ आशीविषइवांगेनबालेपरिधृतस्त्वया ॥ २७ ॥
यथाहिकुर्याच्छत्रुर्वासर्पोवाप्रत्युपेक्षितः ॥ राज्ञादशरथेनाद्यसपुत्रात्वंतथाकृता ॥ २८ ॥ पापेनानृतसांत्वेनबालेनित्यंसुखोचिता ॥
रामंस्थापयिताराज्येसानुबंधाहतात्यसि ॥ २९ ॥ साप्राप्तकालंकैकेयिक्षिप्रंकुरुहितंतव ॥ त्रायस्वपुत्रमात्मानंमांचविस्मयदर्शने
॥ ३० ॥ मंथरायावचःश्रुत्वाशयनात्साश्रुभानना ॥ उत्तस्थौहर्षसंपूर्णाचंद्रलेखेवशारदी ॥ ३१ ॥ अतीवसातुसंतुष्टाकैकेयीविस्मया
न्विता ॥ दिव्यमाभरणंतस्यैकुब्जायैप्रददौशुभं ॥ ३२ ॥ दत्त्वात्वाभरणंतस्यैकुब्जायैप्रमदोत्तमा ॥ कैकेयीमंथरांलृष्टापुनरेवाब्रवीदि
दं ॥ ३३ ॥

पतिप्रवादेन पतिव्यपदेशेन त्वयांगेनपरिधृतइत्यन्वयः ॥ २७ ॥ तद्धरणेनचतेऽनर्थःसंवृतइत्याह यथेति ॥ प्रत्युपेक्षितः उपेक्षितनाशः ॥ २८ ॥ कथंरु
तेत्यत्राह ॥ पापेनेति ॥ अनुबंधः पुत्रादिपरिकरः ॥ २९ ॥ सा त्वं प्राप्तकालं प्राप्तानुष्ठानकालं यत्तवहितंतत्कुरु ॥ विस्मयदर्शने अतिदुःखजनकवार्ताश्रवणेपिस्वेष्टाद्भुत
वार्ताश्रवणेनेवविस्मयसूचकदर्शने ॥ एवंविस्मयंहित्वा स्वेष्टंविभावयेतितात्पर्यं ॥ ३० ॥ एवंमंथरयाऽनर्थत्वेन प्रकाशिते रामाभिषेके महाकुलप्रसूतानिसर्गकल्याणगुणा
सर्वथा तं स्वेष्टार्थमेव मन्यतेस्मेत्याह ॥ मंथरायाइत्यादि ॥ ३१ ॥ विस्मयअत्यद्भुतस्वेष्टश्रवणात् कौसल्यावदेवेतिभावः ॥ ३२ ॥ ३३ ॥